

WARUNKI PRENUMERATY:
Miesięcznie z odbiorem na miejscu zł. 2.25. Z odnośnikiem do domu zł. 3.00. Z przesyłką pocztową zł. 3.00. Zagranicą zł. 5.— Cena pojedynczego numeru u sprzedawców gr. 10.

SŁOWO

CENY OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 40 gr. za wiersz mm., nadane i w tekście 30 gr., za tekstem 20 gr., — tabelaryczne 50% drożej, zagraniczne 100%. Drobne ogłoszenia 10 gr. za wyraz. — Najmniejsze 1 złoty.

CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu

Rok I.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA ul. N. Marii Panny Nr. 32. Tel. 8-98.

REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od g. 10 — 11 i 15 — 16 pp.

Częstochowa, środa dnia 25-go marca 1931 roku.

№ 9.

Zaniedbana i oszpecona dzielnica.

W związku z artykułem „Słowa Częstochowskiego” p. t. „O wygląd miasta” pragnę wypowiedzieć też kilka słów.

Jak dobra reprezentacja każdego miasteczka wpływa na dodatni sąd na korzyść jego właściciela, tak samo estetyczny wygląd całego miasta musi być miłym dla jego mieszkańców i osób przyjezdnych. Powinniśmy przeto wszelkimi siłami popierać wszystko, co zmierza do uczynienia miasta o estetycznym wyglądzie.

Musi jednak do tego w dużej mierze dołożyć starań pewna część mieszkańców, która nie nauczyła się jeszcze szanować pracy osób, dbających o estetykę i higienę miejsc publicznych. A jak to należy w szybkim czasie przeprowadzić, o tem już będzie wiedział każdy posterunkowy z kwitariuszem w ręku.

Zrealizowanie dobrych chęci właściwego przeprowadzenia inwestycji jest rzeczą nader łatwą i niepociągającą za sobą nadzwyczajnych wydatków; trzeba tylko większego zainteresowania się władzy, która wydałaby odpowiednie rozporządzenia, powołując w tym celu do pracy ludzi, znających się na rzeczy. Nie we wszystkich jednak dzielnicach przywrócenie estetyki powinno polegać tylko na ponownym odmalowaniu frontów kamienic i reklam handlowych.

W dzielnicy pod Jasną Górą, w której mieszkam, jest bardzo ładna ulica św. Barbary. W całej swej rozciągłości, na przestrzeni blisko kilometra, widziana jest z pod bramy klasztornej. Koronuje ją zabytkowy kościół parafialny, z tradycyjną studnią, miejsce procesji wszystkich pielgrzymek, przybywających na Jasną Górę.

Dziadowie nasi, przejęci ogromną cziłą dla miejsc świętych, a również dla pielgrzymów, bez niczyjego nakazu zbudowali piękną ulicę, która stała w poszanowaniu przez wiek cały, a rząd zaborczy nie ośmielił się nawet na coś podobnego, jak oszpecenie jej. A gdy odzyskaliśmy niepodległość, po dziesięciu latach niezawisłego bytu, dawny zarząd miasta pozwolił na oszpecenie tej ulicy budami handlarzy dewocjonaljami. Stało się to w tym czasie, kiedy Rząd nasz zwracał baczną uwagę na estetyczny wygląd nie tylko wsi i miast, ale i dróg publicznych.

W szybkim tempie wydawano rozporządzenie za rozporządzeniem, aby podnieść piękno krajobrazu, rozebrano miljonowej wartości sobór na Placu Saskim w Warszawie, by stylem tej kultury, która się w Polsce nie przyjęła, nie szpecił historycznego placu, zarząd klasztoru Jasnogórskiego usunął ze swego obszaru wszystkie na niewłaściwym miejscu stojące budy, a dawny zarząd miasta pozwolił je ponownie wybudować na jednej z najpiękniejszych ulic dzielnicy podjaskogórskiej. Czyż to nie są kpiny z rozporządzeń ministerjalnych i opinii publicznej?

Mieszkańcy wyżej wymienionej dzielnicy mają nadzieję, że obecny p. Komisarz Rządu zainteresuje się tą sprawą i wyda rozporządzenie bezwzględne usunięcia bud kramarskich, szpeczących ulicę Świętej Barbary.

Dla dopełnienia dodam, że w tej sprawie wnoszono kilkakrotnie protesty za pośrednictwem miejscowej prasy, uwieńczone odpowiedzią, jakoby przeor klasztoru jasnogórskiego zapewnił, że po wykończeniu sklepów w nowobudującym się gmachu klasztornym odda je do użytku kramarzy handlujących na niewłaściwym miejscu. Istotnie sklepy te wykończono, lecz i część kramarzy również otrzymawszy je, nie pozbyła się dawnych, stojących na ulicy św. Barbary, których nie usunęto i stoją do dziś, jako pamiątka po dawnym zarządzie miasta.

St. J.

Końcowe obrady Sejmu.

Minister Czerwiński odparł nieuzasadnione interpelacje opozycji. — Przygwozdzienie kłamstw, rozsiewanych bezkarnie o szkolnictwie polskim. — Całe społeczeństwo popiera Rząd i wierzy w złagodzenie kryzysu, udzielając Rządowi swego całkowitego poparcia.

Jak wiadomo z depesz, na ostatnim nocnym posiedzeniu Sejmu, toczyła się dyskusja w sprawie nagłego wniosku opozycji o rzekome pobicie dwojga dzieci szkolnych w czasie wysyłania kart z życzeniami dla Marsz. Piłsudskiego.

Około północy ogłasza marsz. Switalski, że rozpatrywana będzie nagłosno wniośku w sprawie owej szkoły na Pomorzu.

Na trybunę wchodzi min. Czerwiński. W czasie swego przemówienia stwierdza minister, że pogłoski o rzekomym przymsie wysyłania pocztówek są kłamliwe. Na pierwszą bowiem wiadomość o pobiciu dzieci min. wysłał komisję dyscyplinarną. Komisja ta po przesłuchaniu wszystkich członków miejscowej Rady szkolnej, którzy jednomyślnie poświadczali, że nie o pobiciu nie słyseli, przesłuchała również ludność wsi, oraz dzieci szkolne. Sam zaś sprawca owej całej burzy p. Hinc zapytany dlaczego nie zgłosił zażalenia do władz

szkolnych, zeznał, że zależało mu na tem, aby tą sprawą zajęły się czynniki polityczne jak gazety i Sejm.

Min. Czerwiński domagał się, aby prasa, która rozdęła sprawę rzekomego pobicia, podała teraz do wiadomości czytelników, to oświadczenie.

Wniosek opozycji referowała posłanka p. Balicka (Kl. Nar.). Z ramienia BB przemawiała posłanka Jaworska.

W sprawie ustawy o ochronie przyrody, referowała pos. Wolska z BB. Następnie przemawiał p. Czapiński z P.P.S.

Miedzy innymi należy zwrócić uwagę na przemówienie prezesa klubu sejmowego BB posła Hołówki, który oświadczył, że wszystkie grupy społeczne złożyły tę czy inną daninę na rzecz państwa, to też mimo kryzysu, panuje w kraju nietylko spokój, ale i wiara, że kryzys będzie szczęśliwie przezwyciężony.

Zjazd uczonych w Warszawie.

Profesorowie uczelni akademickich za rządem Marszałka Piłsudskiego.

WARSZAWA. W niedzielę i poniedziałek odbywały się tu obrady zjazdu profesorów uczelni akademickich z całej Polski. W związku z uprawianiem ostatnio przez młodzież akademicką polityki na wyższych uczelniach, zwłaszcza ze strony nielicznego odłamu młodzieży, usposobionej opozycyjnie, profesorowie Różycki i Chuliński wygłosili dłuższe referaty na temat „O zwyczajach i obyczajach naszego życia uniwersyteckiego”.

Następnie powzięto rezolucję, w której popiera się całkowicie Rząd w jego zamierzeniach, oraz dąży do wychowania młodzieży akademickiej na prawdziwych państwowców, na obywateli, mających na celu przedewszystkiem dobro państwa.

Należy zaznaczyć, że był to zjazd profesorów, popierających Rząd Marszałka Piłsudskiego, a stanowiących w Polsce barzo pokaźną siłę.

Kongres młodzieży polskiej w Niemczech.

Potępienie metod, stosowanych do Polaków przez rząd pruski i ludność niemiecką. — Popieranie polskiego szkolnictwa powszechnego. — O utworzenie kursów rolniczych dla młodzieży polskiej.

BERLIN. W Zakrzewie, pow. złotowskiego (powiat ten na skutek zabiegów w. księcia pruskiego, nie przypadł do Polski), odbył się wielki kongres młodzieży polskiej, zrzeszonej w wielkim Związku, obejmującym Pogranicze, ziemie, położone nad Bałtykiem, oraz Prusy wschodnie.

Na kongres, któremu przewodniczył wybitny działacz społeczno-narodowy pod zaborem pruskim, ks. Dr. Domański. proboszcz z Zakrzewa, przybyło kilkuset przedstawicieli wspomnianego Związku.

Na kongresie przyjęto kilka rezolucji, potępiających stanowisko Niemców w powiatach łębskim, i bytowskim, na Kaszubach, które to przestrzenie również nie dostały się do Polski, mimo, iż przeważa na nich ludność kaszubska. Zgromadzeni potępił stanowisko rządu pruskiego, który najbrutalniejszymi środkami gnębi ludność polską i podsyca współobywateli narodowości niemieckiej do napadania na placówki polskie, zebrania towarzystw, oraz na mieszkaniach spokojnych obywateli.

Przeciw umizgom austrjacko-niemieckim.

Oburzenie i protesty z powodu zawarcia unii celnej Austrii z Niemcami. — W najbliższym czasie mają być podjęte ze strony mocarstw zainteresowanych kroki, celem unieważnienia unii.

BRUKSELA. Prasa tutejsza podaje wiele telegramów z państw, zainteresowanych podpisaniem ostatnio unią celną pomiędzy Austrią i Niemcami. Poza protestami, jakie złożyli już na ręce austrjackiego ministra spraw zagr. przedstawiciele dyplomatyczni kilku państw, zamierzona jest

dalsza interwencja, celem unieważnienia unii i przywrócenia dawnego stanu.

PRAGA. Największe dzienniki tutejsze podają artykuły najwybitniejszych publicystów zagranicznych, którzy zgodnie stwierdzają, że zawarta ostatnio unia celna Austrii z Niemcami jest pierwszym

krokiem do propagowanego szczególnie przez Niemcy połączenia Austrii z Czechą, wbrew zobowiązaniom, jakie oba te państwa podpisały w Genewie w r. 1922. Wszędzie zagranicą, gdzie panuje nieprzychylnosć do Niemiec i ciągle jeszcze żyją smutne wspomnienia z czasu wielkiej wojny, panuje wielkie oburzenie z powodu gwałcenia przez Niemcy i Austrię pisanych i przyjętych uroczystie traktatów. W najbliższych dniach należy oczekiwać, że podjęty zostanie wspólny plan, celem obalenia unii.

WIEDEN. Protesty zagrauicy przeciwko austr.-niem. unii celnej wywołały tu wielkie zaniepokojenie. Rząd najwinnie zapewnia, że Austria zachowa jednak swą niezawisłość.

Marszałek Piłsudski odwiedzi Palestynę.

Z Warszawy donoszą, że Marszałek Piłsudski, który w drodze powrotnej z Madrytu wstąpi do Egiptu i innych krajów, odwiedzi także Palestynę.

W Tel-Awiu, stolicy Palestyny, Marsz. Piłsudski będzie podejmowany przez tamtejsze społeczeństwo żydowskie. Przygotowania do przyjęcia już się rozpoczęły pod przewodnictwem istniejącej w Palestynie organizacji żydów z Polski p. n. „Ole Polonia”. Prezydium komitetu honorowego stanowią pp.: burmistrz miasta Tel-Awiu Dyssenhof, sędzia dr. Korngrün i społecznik Mozes.

Minister Zaleski na konferencji „Paneuropy”

W związku z otwarciem dnia 14 b. m. obrad „Paneuropy” przybył do Paryża min. Zaleski, któremu towarzyszy nacelnik wydziału zachodniego p. Lipski i sekretarz Czerwiński. Pana ministra powitał na dworcu p. Boralieu, zastępca szefa protokołu, ambasador Chłapowski wraz z personelem ambasady, konsul generalny pan Poznański i wiele innych wybitnych osobistości ze świata dyplomatycznego.

Poświęcenie siedziby Aeroklubu.

W niedzielę 22 bm. o godz. 12 w południe nastąpiło w Warszawie uroczyste poświęcenie i otwarcie lokalu Aeroklubu Rzplitej Polskiej przy ul. Krakowskie Przedmieście 11.

Na uroczystość przybyli: premier Sławek, min. Kühn, oraz wybitni przedstawiciele świata dyplomatycznego i sfer towarzyszkich. Aktu poświęcenia dokonał ks. biskup polowy Gall.

Prezes Aeroklubu Janusz ks. Radziwiłł wygłosił dłuższe przemówienie, w którym odmalował dotychczasową działalność klubu. Na zakończenie uroczystości odbył się bal towarzyski.

Zebranie grupy regionalnej B. B. W. R. w Grodnie.

W ub. niedzielę odbyło się w Grodnie zebranie grupy regionalnej B. B. W. R. pod przewodnictwem sen. Romana.

Zebrani z uwagą wysłuchali przemówień posłów oraz jednogłośnie uchwalili wysłać depeszę do Marszałka Piłsudskiego z wyrazami hołdu i życzeniami dalszej, owocnej pracy dla Narodu.

Zbiorowe zatrucie gazem.

WARSZAWA. W domu przy ul. Miłej nr. 66 miał miejsce niezwykle wypadek zbiorowego zatrucia gazem. Wypadek ten pociągał za sobą młode życie Freda Neumana. Przybyły doktor skonstatował śmierć 6 osób zdolano uratować.

Powrót Konstytucji w Hiszpanii.

MADRYT. Wczoraj został ogłoszony dekret, przywracający wszystkie gwarancje konstytucyjne. Prasa republikańska domaga się amnestii dla szeregu wybitnych działaczy, uwięzionych za ostatnie wystąpienia rewolucyjne.

Bezczelność niemiecka

Zwalają winę z siebie na Polskie Radio

Rząd niemiecki założył protest przeciw nadzyciom radjofonji do celów propagandy antyniemieckiej. Propaganda ta miała być podjęta przez stosunkowo dość słabą stację poznańską. Niemcy zapragnęli uprzedzić zażalenie Polski na terenie Międzynarodowej Unji Radjofonicznej. Jak już donosiliśmy miały miejsce niesłychanie brutalne antypolskie audycje z Königswusterhausen oraz z Möhlacher. Ostatecznie Radio Polskie zostanie zmuszone do wystąpienia na terenie Unji Radjofonicznej przeciwko brutalnej napaści ze strony niemieckiej.

Mamy nadzieję, że wreszcie Ministerstwo Spraw. Zagr. odpowiednio zareaguje na prowokacje niemieckie.

Prace Komisji rozbrojenjowej.

PARYŻ. Komisja rozbrojeniowa Międzynarodowego Związku Stowarzyszeń Ligi Narodów uchwaliła rezolucję, ogłaszając następujące zasady:

I osiągnięcie dobrych rezultatów drogą układów międzynarodowych.

II zmniejszenie budżetów wojskowych o 25 procent.

Pozatem uchwalono kilka mniej ważnych punktów rezolucji.

Zamach na posła jugosłowiańskiego.

PARYŻ. — Z Brukseli donoszą, że na posła jugosłowiańskiego w Belgii dokonano zamachu w pewnej miejscowości w pobliżu Leodjum. Zamachowiec, którego natychmiast aresztowano oświadczył, że działał z namowy osób postronnych.

Konferencja Lloyd George'a z członkami Rządu Mac Donalda.

LONDYN. Możliwość rozłamu partii liberalnej w dalszym ciągu zajmuje opinię polityczną Anglii.

Sensację w kołach politycznych wywołała wiadomość, że Lloyd George odbył szereg konferencji z członkami Rządu Mac Donalda, których przedmiotem była współpraca partii liberalów z Partią Pracy. Rokowania te zostały podobno pomyślnie zakończone.

Stalhelmowcy — demonstrują.

BERLIN. — Stalhelmowcy w ubiegłą niedzielę zgromadzili się w liczbie około 25.000 na jednym z przedmieść Berlina. Policja pałkami gumowymi rozprężyła demonstrantów, kilkanaście osób zostało poturbowanych.

Proces rewolucjonistów hiszpańskich.

PARYŻ. Według wiadomości, nadchodzących z Madrytu, kpt. Domingo, obrońca kpt. Sediles'a, został aresztowany i w dniu wczorajszym zamknięty w cytadeli Jaca.

Fakt ten wywołał wielkie wrażenie z powodu nieoczekiwanego obrotu tej sprawy.

Obchód rocznicy powstania drużyn faszystowskich.

RZYM. W całych Włoszech obchodzono nadzwyczaj uroczyste 12 rocznicę powstania drużyn faszystowskich. Byli uczestnicy wojny wręczali oddziałom młodzieży chorągwie faszystowskie. Mussolini przyjmował defiladę.

Zaginienie samolotu pasażerskiego.

LONDYN. Kursujący pomiędzy Sydney a Melbourne (Australia) samolot pasażerski, który zabrał 7 podróżnych, nie przybył w oznaczonym czasie do miejsca przeznaczenia. Ponieważ od terminu jego lądowania upłynęło kilka godzin, wysłano na poszukiwanie 12 samolotów strażniczych, które jednak nie znalazły zaginionego olbrzyma. Prawdopodobnie samolot uległ po drodze wypadkowi. Wśród pasażerów znajdowali się wybitni przedstawiciele ze świata politycznego i przemysłowego.

Tragiczny wypadek w czasie pierwszej podróży „Nautilusa“.

NEW-YORK. Pierwsza podróż łodzi podwodnej „Nautilus“, na której Hubert Wilkins zamierza udać się do bieguna północnego, pociągnęła za sobą tragiczny wypadek. Oto w czasie przejazdu do Brooklyn, gdzie miał się odbyć chrzest łodzi, utonął jeden z oficerów.

Tajemnicze samobójstwo w sztabie generalnym.

Urzędnik cywilny Zygmunt Pawlikowski po przyjęciu do biura sztabu gen. w Warszawie, wystrzelał z rewolweru usiłował popełnić samobójstwo. Ciężko rannego przewieziono do szpitala św. Rocha.

Przyczyny samobójstwa narazie nie ustalono. Dochodzenie w toku.

Niemcy dążą do rewizji traktatów.

Czerwoni „towarzysze“ socjalistyczni z nad Sprewy podtrzymują politykę zmarłego ministra spraw zagr. Rzeszy. — Sensacyjne oświadczenie przywódcy socjalistów niemieckich.

PARYŻ. Dziennik tutejszy „Excelsior“ ogłasza sensacyjny wywiad, jakiego udzielił jego przedstawicielowi w Berlinie przywódcę socjalistów niemieckich Breitscheid. Socjalista ten oświadczył, iż partja jego podtrzymuje politykę zmarłego niedawno ministra Stresemanna, zmierzającą do rewizji „na drodze pokojowej“ traktatów, przeprowadzenie zmiany granic, uzyskanie ulg dla Niemiec w sprawie spłacenia długów wojennych.

Na temat rozbrojenia Rzeszy oświadczył on, iż Niemcy przeprowadzą rozbrojenie, jeżeli to uczynią także inne państwa.

W sprawie granic zachodnich powiedział Breitscheid, iż są one nienaruszalne, natomiast wyraził się zupełnie kategorycznie o konieczności rewizji granic wschodnich, gdyż — zdaniem jego — obecny

stan jest nie do zniesienia.

Jeżeli mowa o granicach wschodnich, Breitscheid ma na myśli oczywiście Polskę, w której granicach był kilkakrotnie, zapraszany przez polskich „towarzyszów“ socjalistycznych, na których zgromadzeniach wygłaszał przemówienia, podejmowane zawsze przez wyznawców międzynarodówki w stolicy Polski bardzo serdecznie. Breitscheid zdaje sobie dobrze sprawę, że na temat granic zachodnich niebezpiecznie jest mówić, ponieważ wywołałoby to natychmiastową interwencję Francji i innych państw. Natomiast z lekkim sercem mówi on o granicach od strony Polski, będąc pewnym, że poprą go w tem „nasi“ socjaliści, których przywódcę niedawno wygłaszał podobne zdania, dopuszczając się jawnej zdrady stanu.

Straszliwa katastrofa kolejowa w Angli.

Zabici i ranni. — Rozdzierające sceny przy ratowaniu pasażerów.

LONDYN. Jeden z największych na świecie pociągów ekspresowych, kursujący na przestrzeni Londyn — Edynburg, wykołcił się w pobliżu Londynu, przyczem cztery wagony i lokomotywa — spadły z szyn, tamując wszelki ruch. 9 pasażerów zostało zabitych, 14 ciężko rannych. Kilka dalszych wagonów zostało poważnie uszkodzonych, a kilkadziesiąt znajdujących się w nich pasażerów — uległo cięższym poranieniom. Wieść o katastrofie rozniosła się po mieście lotem błyskawicy, zewsząd nadeśli gapii krewni tych, którzy odjechali wspomnianym pociągiem, aby dowiedzieć się o losie swych najbliższych. Kilkanaście osób, na widok zmasakrowanych zwłok, zemdlalo i trzeba je było odwieźć do szpitala. Władze kolejowe wysła-

ły bezzwłocznie pociąg ratunkowy, dworzec londyński Euston, obok którego miała miejsce katastrofa, został na kilka godzin zamknięty, a policja tylko z wielkim trudem zdołała utrzymać porządek i uspokoić olbrzymie tłumy, zgromadzone przy dworcu. Ruch wszystkich pociągów został wstrzymany na kilkanaście godzin — gdyż na torze utworzył się zwał, uniemożliwiający komunikację. W szpitalach kilka osób musiano poddać amputacji rąk lub nóg. Dwie kobiety, ciężko poranione w wypadku, zmarły wkrótce po przewiezieniu ich do szpitala.

Na stole operacyjnym skończył jakiś pasażer, któremu amputowano nogę. Przyczyną tego strasznego nieszczęścia miało być zaniedbanie służbowe dyżurnych ruchu.

Z RÓŻNYCH STRON w kilku wierszach.

— Wskutek pęknięcia rury wodociągowej w Berlinie przy Haupt-Strasse, masy wody zalały całą ulicę, wstrzymując wszelki ruch, który przywrócono dopiero po kilku godzinach, gdy rury naprawiono.

— Lotewska eskadra hydroplanów, która wyruszyła na poszukiwanie zaginionej wyprawy rybackiej, złożonej z 30 osób i kilkunastu łodzi, znalazła w Zatoce Ryskiej tylko dwie grupy po 4 ludzi. Dalsze poszukiwania po Bałtyku były bezskuteczne, wobec czego pozostałych rybaków uważają za zaginionych nazawsze.

— W kościele św. Piusa w Berlinie proboszcz-hakatysta, ks. Kaiser zlekceważył rozporządzenie biskupa, ustanawiające 2 nabożeństwa w miesiącu dla zamieszkałych tam Polaków i skasował je zupełnie.

— Poseł do parlam. austriackiego Dr. Natan Korkeas zaskarżył ministra sprawiedliwości dr. Schürffa, za to, że minister, pisząc do posła list urzędowy, pominął tytuł doktora, co w Austrii uważane jest za ciężką obrazę.

— W Baden-Baden aresztowany został magnat niemiecki von Sekollersheim i jego żona, oskarżeni o popełnienie wielu oszustw i kradzieży brylantów na sumy zawrotne. Oboje ścigani byli przez prokuratora listem gończym.

— W Scheibis (Austria) urzędnik kasy oszczędnościowej, Egelbert Berger defraudował 13 tysięcy szylingów i w obawie przed karą odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru.

— W Wiedniu zmarł b. prof. uniwersytetu, lekarz dr. Zygfryd Gebel, bardzo zasłużony wynalazca aparatów z dziedziny elektroterapii i fizykoterapii, oraz wybitny publicysta. Lieczył przy zgonie 67 lat.

— Po stracie matki targnęła się na swoje życie w Budapeszcie znana węgierska uczona i wychowawczyni, Paulina Riedl. Donatka położyła się spać i poodkręcała przewody od gazu, który ją udusił na śmierć.

— Według statystyki urzędowej, Ameryka udzieliła w r. ub. pożyczek innym państwom w ogólnej sumie jednego miliona marek, z czego Kanada otrzymała 333 mil. dol., Niemcy 167 mil., resztę kilkanaście innych krajów.

— W Turynji nie nastąpiło dotąd uspokojenie, — hitlerowcy, którzy doprowadzili kraj do ruiny swą gospodarką, sięgają znów po ster rządów. Możliwe są dalsze zaburzenia.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Środa 25 marca: Zwiastowanie NMP. Wschód słońca: godz. 5.45, zachód 17.50. Wschód księżyca: godz. 4.46, zachód 11.57. Długość dnia godz. 12 m. 2.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z wtorku na środę dyżurują apteki: 2 Aleja, Narutowicza.

W nocy z środy na czwartek: St.Rynek, 3-cia Aleja.

O używanie godła państwowego.

Rozporządzenie Min. Spraw Wewn. zakazuje używania godła państwowego przez instytucje i osoby prywatne na pieczęciach i t. p. Orła białego umieszczać można jedynie na sztandarach i chorągwiach stowarzyszeń społecznych, szczególnie zaś byłych wojskowych. Rozporządzenie to odnosi się także do herbu wojewódzkiego.

Rodzina Wojskowa dla bezrobotnych.

Rodzina Wojskowa, pragnąc przysłużyć się pomocą bezrobotnym na święta, przyrządziła loterię pod nazwą „Święcone“. Na loterii tej wygrać można wiele cukrów, ciast, szynkę, kiełbas i innego mięsna, zakupionych w cukierni braci Błaszczyńskich i zakładach masarskich p. Pleskaczyńskiego, niezależnie zaś od zakupów — firmy te złożyły stosowne podarki na rzecz tej loterii. Los kosztuje tylko złotego; nabywać losy można w cukierni Braci Błaszczyńskich i w Biurze Dzienników i Ogłoszeń „Renoma“. Ciągnięcie odbędzie się publicznie w Niedzielę Palmową, o czym jeszcze napiszemy.

Bezrobocie w Częstochowie. W końcu ub. tygodnia było w Częstochowie i powiecie częstochowskim 16,397 bezrobotnych, z czego w mieście 8,990, reszta w powiecie. W przeciwieństwie do tygodnia poprzedniego liczba bezrobotnych wzrosła o 66 osób. Zapomóg otrzymało w ubiegłym tygodniu 9,484 bezrobotnych fizycznych i 271 pracowników umysłowych.

Loterja Stow. Rezerwistów i byłych Wojskowych.

Na całym terenie Rzeczypospolitej Polskiej odbędzie się loteria, na której wygrać można bardzo cenne przedmioty. Czysty zysk przeznaczony zostanie na cele społeczne, m.in. na budowę schronisk dla wdów i sierot po poległych p. n. „Dom kultury i pracy“, oraz sanatorium przeciwgruźliczego dla nauczycielstwa. W Częstochowie loteria ta wywołała zrozmiałe zainteresowanie.

Z Towarzystwa Rzemieślniczo-Przemysłowego.

W ubiegłą niedzielę odbyło się walne zebranie Towarzystwa Rzemieślniczo-Przemysłowego. Zebranie zajął prezes p. K. Plucik, poczem przewodnicstwo zebrania objął p. J. Więclawski, asesoro wali pp. Dębski i B. Rajszyz, sekretarzo wał p. Dziemba. Na propozycję przewodniczącego zebrania p. J. Więclawskiego zasiadli do stołu prezydjalnego pp.: S. Smuga, prezydent Izby Rzemieślniczej, dyr. Izby Axientowicz, i inżynier korporacji rzemieślniczych z Województwa p. Wójtowicz. Po odczytaniu protokołu sekretarz p. Dziemba przedstawił cyfrowo stan kasowy i w krótkich słowach zreferował dotychczasową działalność Towarzystwa. Po krótkiej dyskusji, zgodnie z wnioskiem Komisji Rewizyjnej, udzielono Zarządowi absolutorium. Następnie uchwalono budżet na rok 1931 w sumie 10,101 zł. W końcu zebrania dłuższe przemówienie wygłosił p. Jager o działalności szkół dokształcających dla uczniów poszczególnych rzemiosł. W wolnych wnioskach zabierał głos prof. p. Jarzebiński, członek Rady Przybocznej Tymczasowego Zarządu Miasta. Po omówieniu jeszcze kilku drobniejszych spraw zebranie zakończono.

W sprawie przestrzegania cen na drożdże.

Wojewoda kielecki wydał rozporządzenie do władz komunalnych, celem przestrzegania ceny detalicznej sprzedaży drożdży, których cena nie może przekraczać zł. 3.85 za kilogram.

Podstępnie chciał uzyskać zniżkę kolejową.

W dniu wczorajszym zatrzymany został w Państw. Urzędzie Pośred. Pracy w Częstochowie niejaki Leopold Mucha (Raków, ul. Kolejowa 7), który podstępnie chciał uzyskać zniżkę kolejową na przejazd do Radomia. Pomysłowy osobnik przedstawił w P. U. P. P. sfalszowany telegram.

Kradzież krzeseł w Związku Kolejarzy.

P. Michał Michoń (Piłsudskiego 31) doniósł policji, że niewykryci złodzieje skradli z sali Związku Kolejarzy 3 krzesła wartości 10 zł.

Kto wygrał na loterii.

Wczoraj, w dwunastym dniu ciągnięcia 5 klasy, 22-iej polskiej loterii państwowej, większe wygrane padły na numery następujące:

Zł. 10.000 Nr. 2864
Zł. 5.000 N-ry 85764 192591
Zł. 3.000 na N-ry 11267 45751 155657
161064 204707 207198
Po 2000 zł. na N-ry 23781 24435 29836
43511 44105 71054 92886 116531 117484
129843 137860 143994 174401 194170
194326.
Po 1000 zł. na N-ry 1024 13892 16607
16865 18348 22197 23575 29402 35544
44432 53339 71277 74161 78375 85153
95676 97890 106941 143100 150410 153456
159202 165331 173962 175542 177183
179063 180809 186356 188546 192906
206123.

Każdy grosz złożony na Ligę Morską i Kolonjalną idzie na wzmocnienie straży polskiej na polskim wybrzeżu i nad drogami wodnymi do morza.

Przedstawiciel B. G. K. w Częstochowie. Dziś przybył do Częstochowy, p. Mackiewicz przedstawiciel Banku Gospodarstwa Krajowego, który w obecności naczelnika Urzędu Skarbowego, p. radcy Janusza, przeprowadza konferencję z Komisarzem Rządu, p. Bratkowskim, w sprawach budżetowych naszego miasta. — Do chwili, gdy oddajemy numer „Słowa Częst.” pod prasę, wyniki konferencji nie są nam jeszcze znane, ponieważ obrady nad poszczególnymi sprawami toczą się w dalszym ciągu.

Program kursu psychologiczno-wychowawczego dla nauczycieli szkół średnich. Jak już poprzednio donosiliśmy, odbywa się w Częstochowie, w gmachu I-go Gimnazjum Państw. im. H. Sienkiewicza, kurs psychologiczno-wychowawczy dla nauczycieli szkół średnich. Na kursie wykładają profesorowie uniwersytetów naszych. Kurs rozpoczął się w piątek 20 b. m. i potrwa do 17 kwietnia r. b. włącznie. We wtorek, 24 i w środę 25 b. m., od godz. 16—17 Docent Uniw. Warszaw. Dr. Pohoska: „Wychowanie obywatelskie w świecie współczesnym”.

Z Częstochowskiego Towarzystwa Cyklistów i Motocyklistów. Stosownie do zapowiedzi poniżej podajemy plan wycieczek dla cyklistów na 1931 r.

W dniu 19 kwietnia otwarcie sezonu, po uroczystym nabożeństwie wycieczka, prawdopodobnie do Ostrowa, gdzie na zabawie tanecznej nastąpi rozdanie nagród za turystykę; 26 kwietnia wycieczka do Herbów; 3 maja Święto Narodowe, udział w uroczystości; 10 maja wycieczka do Kłomnic; 14 wycieczka do św. Anny; 17 maja wycieczka do Konopisk; 24 i 25 maja wycieczka do Piotrkowa przez Radomsko; 31 maja wycieczka do Mykanowa; 7 czerwca wycieczka do Lublińca; 14 czerwca wycieczki szosowe; 21 czerwca wycieczka do Złotego Potoku; 28 i 29 czerwca wycieczka do Piliży; 5 lipca wycieczka do Mstowa; 12 lipca wycieczka do Popowa; 19 lipca wycieczka do Poraja; 26 lipca wycieczka do Przysatni przez Wręcycę; 2 sierpnia wycieczka do Olsztyna; 9 sierpnia wycieczka do Gidel; 15 sierpnia wycieczka do Koziegłowa; 16 sierpnia wycieczka do Kłobucka; 23 sierpnia wycieczka do Romanowa; 30 sierpnia wycieczki szosowe; 6 września wycieczka do św. Anny; 13 września wycieczka do Wręcycy; 20 września wycieczka do Pawonkowa; 27 września do Czarnego Lasu; 4 października wycieczka do Brzeźnicy przez Kłobucko.

Plan dla motocyklistów: dnia 26 kwietnia Radomsko; 10 maja Popów przez Kłobucko; 23—25 maja Zakopane przez Mysłowice; 6 i 7 czerwca Kalisz — Sieradz; 14 czerwca św. Anna; 21 czerwca Truskolasy — Panki; 27—29 czerwca Toruń przez Włocławek; 5 lipca Lubliniec — Tarnowskie Góry; 11 i 12 lipca Cieszyn przez Katowice; 19 lipca Złoty Potok; 26 i 27 lipca Kielce przez Włoszczowę; 2 sierpnia Królewska Huta; 9 sierpnia Gidle; 14 i 16 sierpnia Ojców — Kraków; 23 sierpnia Piotrków — Łódź; 30 sierpnia Koziegłowy; 5—8 września Lwów przez Kraków; 20 września Konopiska — Blachownia; 4 października Lubliniec; 11 października zamknięcie sezonu.

Gdyby zaszły zmiany w programie, zostaną poczynione odpowiednie zawiadomienia za pośrednictwem „Słowa Częstochowskiego”.

J. K.

Repertuar teatrów świetlnych.

„ODEON” — „Tajemniczy doktor”, z Kazimierzem Junoszą-Stępowskim.
„CASINO” — „Neapol śpiewające miasto”.

„NOWOSCI” — „Siódme przykazanie”

„NOWY” — „Kropka nad i”.

„SŁOŃCE” — „Biała Sonata”.

„PANORAMA” — „Szpiędy”.

Pobierali nadmierne ceny za chleb.

Pp. Sala Mansdorf (Narutowicza 15), Fiszel Windman (Stary Rynek 29), Lejba Windman (Garncarska 24), R. Strz. (Bór) i J. Br. — odpowiadać będą przed sądem za pobieranie nadmiernych cen za chleb.

Odpowiedź przed sądem za rozebranie płotu. P. Julian Rajcher (Zielona 15) doniósł policji, że p. Jan Raczynski rozebrał mu samowolnie płot, wyrządzając przez to szkodę na 1,500 złotych. Wtajemniczeni opowiadają, że p. R. ma podobno słabość do budownictwa, czego jednakże nie mógł pojąć poszkodowany i doniósł o tem władzom.

Z powiatu Częstochowskiego.

Wielki pożar w Kamyku zniszczył doszczętnie 25 zagrod włościańskich. Przed kilku dniami szalał w Kamyku, pow. częstochowskiego, groźny pożar, który

Główny urząd poczt.-telegr. przy ul. Śląskiej.

Wygodne pomieszczenie poszczególnych oddziałów. — Bank Polski zyska dalsze ubikacje po poczcie.

Ciasne dotąd pomieszczenie głównego urzędu pocztowego przy ul. Najśw. Marii Panny, gdzie mieści się także Bank Polski, nie odpowiada pod żadnym względem ruchowi, jaki się tam odbywa. Mając to na względzie, Min. Pocht. i Tel. wybudowało przy ul. Śląskiej wielki, obszerny gmach, w którym mieścić się będzie główny urząd pocztowo-telegraficzny, począwszy już od dnia 30 b. m., a więc jeszcze przed świętami Wielkiejnocy.

Z dniem 26 b. m. przeniesione zostaną do nowego gmachu przy ul. Śląskiej urządzenia telegrafu i telefonu, które od tego dnia będą wyłącznie tam czynne.

W niedzielę, 29 b. m., o godz. 12.30 odbędzie się uroczystość poświęcenia i otwarcia nowego gmachu głównego urzędu pocztowego; aktu poświęcenia dokona J. E. ks. biskup Dr. Kubina, gdyby zaś nie był obecnym w Częstochowie, z powodu

nieprzewidzianego dziś jeszcze wyjazdu w sprawach diecezjalnych, zastąpi go w tej uroczystości ks. prałat Wróblewski.

Nazajutrz, t. j. w poniedziałek, 30 bm., od godz. 8 rano główny urząd pocztowo-telegraficzny pracować będzie zupełnie normalnie już w nowym gmachu przy ul. Śląskiej.

Wejście do oddziału telegrafu i telefonów od ul. Kopernika, do wszystkich innych oddziałów urzędu — od ul. Śląskiej.

Dzięki otwarciu tego gmachu, ulica Śląska znacznie się ożywi, wkrótce też zostaną tam przeprowadzone prace brukarskie, t. j. położone będą wygodne chodniki i nowa jezdnia.

Bank Polski natomiast zyska kilka nowych pomieszczeń, niezbędnych dla tej instytucji, która obecnie mieści się tylko na piętrze budunku przy ul. Najświętszej Marii Panny.

Zebraństwo żydowskie w Częstochowie.

Nieszczęśliwy, bezdomny „Cymes” i sponiewierana „graśława Rojza”.

Od kilku lat obija się na bruku częstochowskim nieszczęśliwy, bezdomny izraelita, na którego ogólnie mówią „Cymes”. Któż go tu nie zna? Wszak to człowiek ulicy, bezdomny, opuszczony przez wszystkich, nocę spędza najczęściej pod gołym niebem, a za dnia i wieczorami żebrze, dochodząc do natarczywości i takiej jakiejś nabrał już pod tym względem „wprawy”, że wszyscy już się z nim oswoiili, wszyscy, nawet dzieci znają „Cymesa”, wyciągającego rękę po jałmużnę.

Drugim typem, niemniej znanym na gruncie tutejszym, jest nieszczęśliwa kobieta, licząca lat około 30-tu, którą też zna cała Częstochowa; ogólnie mówią na nią „graśława Rojza”. I ta nieszczęśliwa, bezdomna, wysmiewana i poniewierana, jest przedmiotem naigrawań, niewczesnych żartów różnych dowcipniśców, którzy nieczuli są na niedolę ludzką, a co bardzo dziwne, że właśnie niejeden jej współwyznawca pozwala sobie także na grube dowcipy pod jej adresem.

„Graśława Rojza” śmieje się przez łzy, wyciąga rękę, żebrze na kawałek chleba, byle zeszedł jeszcze jeden dzień jej nędz-

nego żywota, a może jutro będzie lepiej, może jakiś inny, bardziej pojętny ochłap wpadnie jej do ręki. I tak z dnia na dzień, ciągle.

Piszemy to, powodowani miłością chrześcijańską, która nakazuje współczucie bliźniemu. A że wśród chrześcijan jest wielu, bardzo wielu potrzebujących pomocy i jest się o kogo martwić, przeto wolno nam zapytać: dlaczego społeczeństwo żydowskie nie zadbalo o tych dwoje swych współwyznawców, dlaczego nie zajmie się tymi ludźmi, odzianymi w łachmany i wyszydzanymi? Czyż społeczeństwo żydowskie nie jest postawione materialnie tak dobrze, a żeby mogło zająć się losem tych nieszczęśliwych i umieścić ich w jakimś schronisku?

Uważamy, że głos nasz wezmą sobie do serca ci, których stać na to, aby położyć kres włoścogostwu obu wyżej wymienionych, których ukazywanie się na ulicach naszego miasta, uważanego słusznie za reprezentacyjne, przynosić musi ujmę całej ludności Częstochowy, a żydowskiej w szczególności.

Z targu.

Na dzisiejszym targu panowało na obu rynkach — Nowym i Wieluńskim — znaczne ożywienie, zwieziono bardzo dużo ziemniaków i innych ziemiołódów, które sprzedawano „bez targu”, ceniąc, jak zwykłe i opuszczając, albowiem w naszych stronach tak się już od niepamiętnych czasów utrzymało, że ceny stałe nie obowiązują. Ten i ów wieśniak sprzedawał przywiezione na targ środki żywnościowe taniej, niż przed tygodniem, inni znów ludzili się, że święta nadchodzą, więc i zarobić będzie można więcej, biorąc wyższe ceny. Nie jest to jednakże wyłączną winą wieśniaków, bowiem wśród wielu kupujących panuje taki dziwny i zdawna zakorzeniony zwyczaj, że bez targu nie kupi nic, albo gdy mu się dana rzecz podoba, a jest na nią więcej chętnych nabywców, podbija cenę, wyprowadzając z równowagi przeciętnego kmiotka, który nieraz traci głowę, bo pieniądze — to rzecz kusząca.

Zgiełku, zwłaszcza na Nowym Rynku, było bardzo wiele, w tłumie, zebranych na targu, uwijało się wielu „fotografów”, co to „zdejmuja” nieopatrznie zegarki, nawet pierścionki, palt, chustki z pleców kobietom, zagadamy z sąsiadkami lub kumoszkami, bo to przecież najlepsza sposobność do spotkania się i pogwarzenia przynajmniej raz w tygodniu — jeżeli częściej się nie da — właśnie w dzień targowy.

Jakiś opryszek, poczęstowany pięścią przez przeźornego kmiecia, któremu macał po kieszeniach, ucieka chyłkiem pomiędzy wozami. Chłop krzyczy:

— Jo cię naucę, ty psiaćkrew, zbierzniku, bedzies mi tu po kieszeniach macać! Ty, ciarachu!

Złodziej jednak nie słyszał pogróżek naszego chłopka, gdyż zmykał, ażeby się nie dostał do „hotelu” przy magistracie.

Na Rynku Wieluńskim kręcący się po-

między wozami jakiś zartowniś, którego sztuczki nie podobały się pewnemu gospodarzowi, obawiającemu się, że pan ten ma nieczyste zamiary, otrzymał dotkliwie cięgi batem.

Na Starym Rynku wrzawa:

— Choć pan do mnie, na moje sumienie, ja panu sprzedam takie paltó, jakie potrzebuje nosić sam baron Hirsh!

— Panie, co pan kupuje? Chodź pan do sklepu, no chodź pan, co to panu szkodzi?

— Pan potrzebuje ubranie? Ja jemu mam, niech pan zobaczy, materiał od samego Bielska, — tylko stopięćdziesiąt złotych.

— Pomarańcze, pomarańcze, pomarańcze, cytryny, szliwki wisuszone, migdały, różne higieny i renomy — sprzedaje nabankrot.

— Tylko złotówkę kosztuje ten prawdziwy czekolada szwajcarski, tylko złotówkę. Buł cały wagon czekoladowy, ale już sprzedany i ostatnie sprzedaje się z wielkim stratem.

W knajpkach było dość rojno, boć to przy dniu targowym deszczyk popadywał, a mgła była okrutna, tak, że na rynku niejednej sąsiad sąsiada nie poznał, zato w knajpce łatwiej o spotkanie.

Pił, kto mógł, kto mógł prućiał po kieszeniach napół przytomnych gości restauracyjnych, „orzeźwiających się” trunkiem.

KRONIKA GOSPODARCZA.

O przedłużeniu czasu pracy.

W łonie zrzeszeń gospodarczych, zgrupowanych w „Leniatanie”, opracowuje się szereg projektów, które zostaną zgłoszone Rządowi, celem realizacji.

Jednym z ważniejszych projektów jest przedłużenie czasu pracy. Zaznaczyć należy, że wszyscy prawie robotnicy włókiennicze w Łodzi wysunęli projekt ustawy uregulowania czasu pracy na 40 godzin tygodniowo, widząc w tym projekcie możliwość częściowego przynajmniej złagodzenia klęski bezrobocia. Projekt „Leniatana” przewiduje większą ilość godzin pracy.

Międzynarodowy zjazd gospodarczy w Poznaniu.

Z okazji dziesiątych jubileuszowych Targów Poznańskich odbędzie się międzynarodowy zjazd gospodarczy. Zjazd zajmować się będzie sprawą obecnego kryzysu gospodarczego w świecie, oraz handlu Polski z zagranicą i możliwościami nawiązania stałej łączności gospodarczej Polski z innymi krajami, w których znaleźć mogą — poza istniejącymi już — z naczyni zbyt wyroby polskie. W zjeździe wezmą udział przedstawiciele Izby przemysłowo-handlowych z Europy i krajów zamorskich.

Przeciw zalewowi przemysłu niemieckiego.

Wobec groźby zalewu Polski przez wyroby niemieckie, zwłaszcza maszyneryję, z powodu zawarcia przez Polskę traktatu handlowego z Niemcami, otwarta zostanie wkrótce w Grudziądzu (Pomorze) stała wystawa maszyn, której zadaniem będzie bronienie Polski od zalewu wyrobami z Niemiec. Wystawa zorganizowana będzie pod każdym względem wzorowo.

Francuska misja gospodarcza przybędzie do Gdyni.

Celem zbadania możliwości wywozu przez port gdyński przybędzie w lipcu b.r. do Gdyni francuska misja gospodarcza.

Humor i Satyra.

JEST PEWNYM...

Młody Władzio, któremu nudno w towarzystwie starszych, prowadzących nieciekawą rozmowę, od dłuższego czasu siedzi przy zamkniętym fortepianie.

— Władzio! — zagadnął go jeden z gości — dlaczego siedzisz tak nad fortepianem? Czy umiesz grać?

— Nie, nie umiem, — odpowiada Władzio, — ale jeżeli ja tak długo siedzę tu i nie gram, to jestem pewnym, że inni też grać nie umieją.

Okazja!!

Taniego nabycia towaru:

Wyjątkowo na kilka dni otrzymaliśmy z fabryki reklamową sprzedaż pończoch i skarpet która będzie trwała od 19 do 25 marca

BAZAR ul. Kościuszki dom Księcia

Prosimy się przekonać!

Z KRAJU.

Lasek im. Marszałka Piłsudskiego w Krakowie.

Kraków, w którego murach Bojownik za sprawę polską tworzył legjony, uczcił Marszałka Piłsudskiego w ten sposób, że z dniem 19 b. m., w którym przypadały imieniny Wodza, nazwał laszek na Błoniach, około Aleksandrów Jego Imieniem.

Prezydent Rzeczypospolitej ojcem chrzestnym 12-go syna Krawca.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął godność ojca chrzestnego 12-go syna krawca w Świątnikach (Wielkopolska) Pana Prezydenta zastępował przy chrzcie pan Władysław Stopa, prezydent Izby Rzemieślniczej w Poznaniu. Szczęśliwy ojciec nazywa się Stanisław Karalus.

Pojedynek między pos. Kesyderskim, a pos. Kaweckim.

W sobotę wieczorem odbył się w Warszawie pojedynek na szable pomiędzy pos. Kesyderskim (BB) i pos. Kaweckim (Str. Narodowe). Jeden z przeciwników wyszedł z pojedynku lekko ranny.

Miljon złotych posagu dla córki.

W ubiegłym tygodniu odbył się w Katowicach w kościele ewangelickim ślub córki gen. dyrektora kopalni pszczyńskich p. Pistoriusa z wysokim dygnitarzem p. dr. Engliszem. Jak donoszą pisma, p. Pistorius dał córce swej milion złotych w posagu.

Aresztowanie szajki fałszerzy banknotów 100-złotowych.

W Lublinie od dłuższego czasu grasowała szajka fałszerzy 100 złotych. Fałszerze zdołali puścić w obieg b. dużo fałszyfikatów. „Konkurentów” Skarbu Państwa osadzono w więzieniu.

Powieszenie zbrodniarza w Krakowie.

W sobotę rano stracony został na dziedzińcu więzienia w Krakowie wielokrotny morderca, Jan Kaczmarczyk. Zbrodniarz ani na procesie, ani przed śmiercią nie okazał żadnego lęku wobec śmierci. Przed egzekucją wypowiadał się i spokojnie poszedł na szubienicę pozwalając sobie założyć pętlę na szyję. Stracenia dokonał kat Maciejewski z Warszawy.

Niezwyczajny wandalizm w Bydgoszczy.

Jednej z ostatnich nocy niewykryci awanturnicy potłukli w Bydgoszczy 30 latarni ulicznych, powodując znaczne straty i ciemności. Policja jest już na tropie wandalów.

Kupujcie tylko wyroby krajowe!

Ksawery de Montepin.

MACOCHA

POWIEŚĆ.

9

— Próżna to była obietnica.
— Jakto, więc nie otrzymałeś tej posady?
— Inny, szczęśliwszy odemnie, ją otrzymał, musiał mieć większą protekcję.
— A przecież i ty masz zdolności, byś przecież jednym z najlepszych uczniów w szkole górniczej. Masz prawo wymagać jakiegos stanowiska.
— Tak jak i ty, prawda? Jeszcze to nie racja, żeby mi dlatego miało się sześcić. Ale nie o to mi chodzi.
— O cóż więc?
— Otrzymałem list z Joigny.
— Czy od twojej ciotki?
— Nie, od jej doktora, który mi pisze, bym jak najspieszniej przyjechał, gdyż ciotka bardzo jest chora, a w jej wieku nie posiada się tyle siły, żeby walczyć z ciężką chorobą. Doktor był zawsze przyjacielem naszej rodziny, radzi mi więc, abym swoich interesów nie zaniedbał.
— Czy te interesa dotyczą cię spadku?
— Naturalnie, że nie czego innego.
— To ciotka twoja zamysła cię wydziedziczyć?
— Może to z łatwością uczynić, nie mając nic przeciwko mojej osobie. Jest ona dobrą kobietą, ale słabego charakteru,

skutkiem czego, często podlega różnym wpływom. Teraz na przykład namawiają ją, żeby swój majątek, z moją szkodą, zapisała na cele dobroczynne.

— Czy ciotka twoja bardzo jest bogatą?

— Przeciwnie, majątek jej jest dość skromny, najwyżej daje dochodu ze dwa tysiące franków, ale dla mnie, co nie nie posiadam, byłoby to bardzo dużo. Przytem miałbym wszystkie potrzeby materialne zaspokojone, i nie troszczyć się o chleb powszedni nabrałbym więcej siły dla wywalczenia jakiego stanowiska.

— Idź więc za radą doktora i jedź jak najprędzej do Joigny.

— Łatwo to bardzo powiedzieć, ale trudniej wykonać.

— Cóż ci stoi na przeszkodzie?

— Brak pieniędzy, bez których nie uczynić nie można. Gdyby tak ten poczciwy doktor był mi cokolwiek przysłał, niewymownie byłbym mu wdzięczny; ale on mi prosto pisze „przyjeżdżaj”. Uczyniłbym to chętnie, ale skąd wziąć na to pieniądze?

— Trzeba więc koniecznie temu zaradzić.

— A trzeba, dlatego też na ciebie liczę.

— Na mnie?

— Tak, chcę cię poprosić o pożyczkę mi stu franków.

— Sto franków! — zawołał Gaston Daburive — ty chcesz odemnie sto franków?

— A cóż w tem tak dziwnego? gdybyś

OD WYDAWNICTWA.

„Słowo Częstochowskie”, zyskując sobie z każdym dniem nowe zastępy czytelników w mieście i powiecie, rozechodzi się już w bardzo pokaźnej ilości egzemplarzy. Przeciwyciężwszy wiele trudności, jakie powstają zwykle wobec każdego nowego wydawnictwa, zapewniamy Szanownych Czytelników, że staraniem naszym będzie pod każdym względem ulepszać „Słowo Częstochowskie”.

Świąteczny numer „Słowa Częstochowskiego” wyjdzie w znacznie zwiększonej objętości, wobec czego będzie to bardzo dobra sposobność dla PP. Kupeców i wogóle ogłaszających się do podania na łamach pisma naszego ogłoszeń, które niewątpliwie przyniosą należyty skutek. Prosimy ująć o łask. możliwie wcześnie nadsyłanie ogłoszeń, które przyjmuje nasza Administracja przy ul. Najśw. Marii Panny 32 i Biuro Dzienników i Ogłoszeń „Renoma”, ul. N. Marii Panny 21.

Numer świąteczny zawierać będzie poza tem bogatą treść redakcyjną

Fałszywy Książę aresztowany.

W tych dniach aresztowano w Warszawie pomysłowego oszusta, który przedstawiał się za księcia Gintowt-Dziwałtowski. Rzekomy „książę” Dziwałtowski został aresztowany na skutek ogłoszenia jakie podał, że poszukuje on sekretarza z kaucją 3 tys. dolarów. Sekretarz się znalazł, a ponieważ osoba mniemanego „księcia” wydawała mu się bardzo podejrzana, odniósł się do urzędu śledczego, który aresztował rzekomego księcia.

ZE ŚWIATA.

Górnikiem francuskim obniżono płace.

We wszystkich kopalniach francuskich zostało onegdaj wywieszone ogłoszenie o zmniejszeniu płac zarobkowych górników, które przedstawiciele dyrekcji kopalń zapowiedzieli delegatom organizacji górniczych na wspólnej naradzie.

Wobec tego delegaci organizacji górniczych postanowili zwołać nadzwyczajne walne zebranie trzech syndykatów górniczych północnej Francji.

Zgon przywódcy monarchistów rosyjskich na emigracji.

Zmarł tu Borys Pelikan, b. prezydent miasta Odessy. Zmarły był przywódcą monarchistów rosyjskich, zgrupowanych w wielu stowarzyszeniach politycznych. Od wielu lat mieszkał w Białogrodzie, stolicy Jugosławii.

Potęgi lotnicze świata: na pierwszym miejscu Francja

Według sprawozdania wicesekretarza lotnictwa, Montangnea, siły powietrzne Anglii stoją obecnie na piątym miejscu. Pierwsze miejsce zajmuje Francja, drugie Włochy, trzecie Stany Zjednoczone, czwarte Rosja.

Rozmaitości.

DZIESIĘCIORO NAJNOWSZYCH PRZYKAZAŃ DLA MAŁŻONKÓW.

- 1) Nie wolno ci rozmawiać z żadną kobietą, ani myśleć o żadnej kobiecie, tylko z żoną i o żonie.
- 2) Masz dać żonie tyle pieniędzy, ile tylko zażąda i nigdy nie masz się pytać na co wydała i co z niemi zrobiła.
- 3) Rano wstać, zrobić śniadanie, a następnie delikatnie żonę zbudzić i poprosić do śniadania, a gdy żona wstać nie chce, masz jej podać śniadanie do łóżka.
- 4) Powinieneś zawsze znaleźć tyle czasu, by pomyć naczytnia, posprzątać w domu i choć raz na tydzień uprać bieliznę.
- 5) Gdy zastaniesz w domu jej dawnego przyjaciela lub byłego konkurenta, powinieneś dyskretnie wynieść się z domu, mając na pamięci, że żonie należą się pewne uroczajności.
- 6) Gdy żona chce odwiedzić kogoś ze swoich dawnych wielbicieli, nie powinieneś nigdy sprzeciwiać się temu.
- 7) Fajkę lub papierosy możesz palić tylko wtedy, gdy żona na to pozwoli.
- 8) Nie wolno ci sprzeciwiać się, gdy żona wyjeżdża z kimś znajomym lub nieznanym na przejażdżkę automobilową, — gdyż inaczej wyglądałoby, że jesteś źle wychowanym.
- 9) Gdy żona powie, byś nie przychodził na noc do domu, bo będą „goście”, to powinieneś pójść spać do hotelu, naturalnie dając żonie dokładny adres hotelu i numer pokoju, by gdy jej przyjdzie chęć, mogła cię skontrolować.
- 10) Musisz zawsze i wszędzie szanować wszystkich przyjaciół żony, by pozyskać spokój domowy.

(Gdy wszystkie powyższe przykazania wypełnisz, możesz być pewnym, że wkrótce dostaniesz się do domu warjatów, albo szlak cię trafi.)

Co usłyszymy dziś przez Radio?

Warszawa dnia 25 marca.

- 11.40—11.58. Przegląd Prasy Krajowej PAT.
11.58—12.10. Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego. Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. Odczytanie programu na dzień bieżący.
12.00—13.15. Muzyka z płyt gramofonowych.
13.10—13.25. Komunikat meteorologiczny. Po komunikacie dalszy ciąg muzyki z płyt gramofonowych.
14.20—14.40. Komunikat gospodarczy.
14.40. Odczyt dla maturzystów p. t. „Zwierchność i dziedziczność”.
15.00. Odczyt dla maturzystów p. t. „Pierwsi trzej Bolesławowie”.
15.35. Komunikat harcerski.
15.50. „Radjokronika”.
16.10. Komunikat dla żeglugi i rybaków.
16.15. Program dla najmłodszych.
16.45. Muzyka z płyt gramofonowych.
17.15. „W pałacach Dioklecjana”.
17.45. Koncert symfoniczny.
18.45—19.10. Rozmaitości.
19.10. Skrzynka pocztowa.
19.25. Uwagi i wskazówki dla detektorowiczów.
19.30. Płyty gramofonowe.
19.35—19.40. Odczytanie programu na dzień następný.
19.40—19.55. Prasowy Dziennik Radiowy.
19.55. Płyty gramofonowe.
20.15. „Wśród książek”.
20.30. Feljeton.
20.45. Pogadanka muzyczna.
21.00. Koncert międzynarodowy z Londynu.
23.20. Komunikat meteorologiczny, polic., sport.
23.30. Muzyka taneczna z dancingu „Oaza”.

KATOWICE, dnia 25 marca.

- 11.40—15.20. Transmisja z Warszawy.
15.20—15.35. Komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń Gospodarczych Woj. Śl. oraz komunikat Teatru Polskiego.
15.35—24.00. Transmisja z Warszawy.

Wszelkie kopje, olejne portrety, widoki, obrazy religijne, laurki w dużych i małych formatach w stylu ornamentacyjno-dekoracyjnym, winiety ozdobne, bilety wizytowe w cenie od 10 gr. do 1 zł. za sztukę, napisy i małe szyldziki olejne, wszelkie rysunki piórkowe, jak również i stare obrazy do odnowienia i przemalowania oraz mogą wykonać dla P. P. Kupeców i Fabrykantów szkice projektacyjne na wszelkie nalepki etykiety i t. d.

WYKONYWA

T. SZAFRAŃSKI

Częstochowa-Zawodzie, Ziemia 71

WYKONANIE TYLKO RĘCZNE CZYSTE I WIELOBARWNE

Potrzebni chłopcy i dziewczęta do rozsprzedaży

„Słowa Częstochowskiego”

Zgłaszać się do admin. ul. N. Marii P. 32

Młodociągni zgłaszać się z rodzicami.

Zakład bednarski St. Głowackiego (I Aleja 9) przyjmuje zamówienia na wszelkie roboty wchodzące w zakres bednarstwa, jak również uskutecznia reparacje.

Sklep spożywczy Wł. Roznowskiego (Barbary nr. 15) poleca na nadchodzące święta artykuły spożywcze i towary kolonijalne po bardzo niskich cenach.

Jajka wylęgowe od kur rasowych dużych do nabycia ul. Ciemna 55 obok hut szklanej.

— Idź teraz i zastaw zegarek. pożycz ci przecież tyle pieniędzy, że na podróż wystarczy. Później jeżeli ci się fortuna uśmiechnie, to go wykupisz jeśli ja przedtem nie będę w stanie tego uczynić.

— Przyjmuję twoją ofiarę — rzekł Paweł, ścisnąc rękę przyjaciela — wierz mi, że nigdy nie zapomnę tego, coś dla mnie uczynił.

— Ani słowa więcej o tem — przerwał Gaston. — Kiedy masz zamiar jechać?

— Dziś wieczorem; im wcześniej tem lepiej.

— Kiedyż spodziewasz się wrócić?

— Niewiem; pobyt mój zależeć będzie od różnych okoliczności, ale z Joigny napiszę do ciebie.

— Liczę więc napewno na list od ciebie, a teraz dowiedzenia. Życzę ci z całego serca powodzenia. W tej chwili spojrzę na jego zatrzymało się na przeciwnym oknie.

— Idź już, mój kochany, pozwól mi korzystać z tej krótkiej może chwili, którą mi mój piękny model łaskawie, choć bezwiednie, przeznacza.

— Czy znowu się zjawia?

— Tak, przypatrz się jej.

— Jest ona rzeczywiście bardzo ładną — mówił Paweł — pojmuję więc twój zachwyt. Jak tylko powrócę postaram się przynieść ci wiadomości o twoim ideale, i tym sposobem odwdzięczyć się przysługą za przysługę.

(D. c. n.)

Bezrobotni i poszukujący pracy korzystają z 50 proc. ulgi przy zamieszczaniu ogłoszeń w dziale drobnych. — Wszelkie komunikaty zreszeń i stowarzyszeń kulturalno-oświatowych umieszczane są bezpłatnie.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Kazimierz Purwin.

Druk „Udźałowa”, ul. Panny Marii Nr. 41.

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza